

سوالات مهارتی - ۲

۱. برای افرادی که سر جلسه حلقه شلوغ کاری می کنند چه باید کرد؟

سرگروه دارای قدرت مدیریت بوده و مهارت های لازمه در این جهت دارا باشد ، به برخی مهارت ها اشاره می کنیم:
مدیریت رهبری : از آنجا که شیوه های مدیریتی دارای روش های مختلف می باشند ، لذا مدل اتخاذ شده در مدیریت حلقه ، مدیریت به شیوه رهبری است که می توان آن را به شرح زیر تعریف نمود .

«مدیریت رهبری عبارت است از : فرایند نفوذ معنوی در افراد به گونه ای که تلاش و کوشش آنان را، به صورتی اختیاری در راستای اهداف متعالی نظام جمهوری اسلامی ایران به منظور «وصول الی الله» به کار گیرد.»

، سرگروه در جایگاه مدیر با ابراز دلسوزی ، نسبت به وضعیت و مشکلات اعضای گروه برای حل آنها بدون هیچ گونه چشم داشتی وبامهربانی و صمیمیت نسبت به حل مشکلات اعضاء اقدام می نماید که این مساله موجبات نفوذ در دل اعضاء را فراهم کرده و آنان را با اهداف متعالی گروه در شجره طیبه صالحین همراه می سازد . واین باعث می شود که اعضا با جان و دل مطالب سرگروه را گوش دهند

وقت گذاری مناسب : حضوردرجلسات گروهی ، پی گیری اعضا ، مشاوره فردی به اعضاء ، مطالعه وتحقیق ، برنامه ریزی و مدیریت گروه و برنامه های آن نیازمند صرف وقت مناسب است ، که برای انجام آن لازم است سرگروه وقت مناسبی را صرف نموده و به این مهم اهتمام داشته باشد .

ارتباط گیری : «ارتباط (ایجاد پیوستگی بین دو چیز) استفاده از شیوه ها و روشهای قلبی، رفتاری و کلامی برای ایجاد و تقویت ارتباط با دیگران است.»

می توان گفت : محورفعالیت های گروهی ارتباط است ، که سرگروه می بایست قدرت برقراری ارتباط با اعضاء ، خانواده ها ومسئولین درمحیط هایی که جامعه هدف حضور دارند از جمله اولیای مدرسه راداشته باشد. این که فرمودید اعضای حلقه گاهی به مطالب شما گوش نمی دهند شاید به خاطر عدم برقراری ارتباط مناسب بین شما و افراد است

اگر کسی که فاقداین توانایی باشد ، مطمئنا درانجام وظایف محوله موفق نخواهدبود.

البته ممکن است درابتدا ی فعالیت این ضعف محسوس باشد، لکن به مرورزمان و کسب تجربه وآموزش ، مهارت های ارتباط گیری بهبود پیدا می کند.

بیان شیوا و جذاب : لازم است سرگروه از بیانی شیوا و جذاب بهره مند باشد، طوری که سخن گفتن او خسته کننده و ملال آور نباشد ، این موضوع در اشتیاق افراد نسبت به حضور در برنامه ها و جلسات بعدی موثر می باشد و در حفظ نشاط در طول مدت حلقه خیلی موثر می باشد و در صورت فقد آن ممکن است برنامه ها را با چالش مواجه کند .

بریده سخن نگفتن ، تغییر لحن و بیان ، بهره گیری از مثال و داستان ، شعر و ... مواردی هستند که در جذابیت بیان می تواند موثر واقع گردد .

استفاده از داستان های متناسب با موضوع مورد بحث و اشعار متناسب و انتخاب مطالبی که مورد نیاز مخاطب است از خستگی او جلوگیری کرده و موجب می شود که با انگیزه بیشتر به مطالب شما گوش فرا دهند موفق و پیروز باشید.

۲. بعد از مرحله جذب چه برنامه ای را توصیه میکنید؟

بعد از مرحله ی جذب باید مراحل تثبیت اعضا را انجام داد. از قبیل:

- ۱- سطح بندی حلقه
- ۲- ارتقاء سطح فعالیت های حلقه
- ۳- برگزاری برنامه های جذاب و با نشاط
- ۴- تقویت صمیمیت و رابطه دوستی در حلقه
- ۵- فعالیت های دسته جمعی
- ۶- ارتباط اثربخش بین سرگروه و خانواده ی اعضا
- ۷- محوریت نماز جماعت مسجد در فعالیت ها
- ۸- نیاز سنجی از اعضای حلقه در موضوعات مختلف و زمینه سازی و برنامه ریزی برای رفع برخی موانع
- ۹- ایجاد روحیه ی مطالعاتی و کتابخوانی
- ۱۰- استعدادیابی و سنجش توانمندی اعضا
- ۱۱- ارتقاء سطح نظارتهای تربیتی.

علاوه بر مورد فوق الذکر سعی کنید بعد از مرحله جذب در تثبیت افراد عجله ننمایید. صبوری پیشه کنید. امر تربیت و تاثیر گذاری بروی انسانها امری تدریجی و زمان بر است و حوصله ی زیادی می طلبد تعمیق باورهای اعتقادی در افراد نیاز به گذشت زمان وابسته همراه با استمرار و تکرار دارد. تعمیق رابطه ی دو ستانه مربی، سرگروه با مربی خود عنصر بسیار

کلیدی و مهمی در این مرحله استاگر سرگروه بتواند این امر را به درستی انجام دهد تاثیر بسیار زیادی برمتری خودخواهد گذاشت. البته نوع ارتباطی که ایجاد می شود باید ضابطه مند، حساب شده و در چهارچوب موازین اخلاقی و شرعی باشد. و از افراط در این موضوع باید پرهیز نمود. اما محبت و دلسوزی نسبت به مخاطب تاثیر شگرفی در تثبیت آنان داشته و بخش قابل توجهی از مشکلات مخاطب را در این مرحله می توان حل نمود.

موضوع مهم دیگری که در این مرحله باید مورد توجه قرار بگیرد اطمینان بخشی به خانواده های متریان و شناخت متقابل از سرگروه و خانواده است.

خانواده ی متریان بلید مطمئن شوند فرزند خود را به فرد و مجموعه ی سالم و محیط امنی سپرده اند که دلسوز آنهاست و به همه شئون آنها از جمله درس ایشان توجه و رسیدگی می نماید. و برای رشد و تربیت فرزندان آنها در محیطی سالم و امن تلاش می نماید اگر این اتفاق بدرستی رخ دهد نه تنها خانواده ها از حضور و تثبیت متریان ممانعت نمی نمایند، بلکه در این امر به شما کمکهای زیادی خواهند نمود.

موفق و پیروز باشید.

۳. قصد بر این هست که ویژگی های نوجوانی در گروه مطرح بشه چه کتابهایی برای مطالعه ی سرگروه

و چه کتابهایی برای متریان پیشنهاد میکنید؟

برخی از کتب های مرتبط عبارتند از:

الف: کتاب نوجوان و همه ی دنیای او/ نویسنده: محمدرضا جعفری نیا/ انتشارات احقاف قم،

ب: کتاب پنجره امید. شامل مباحث دوران نوجوانی، جوانی، حساسیت ها.

ج: ویژگی های تربیت نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سالگی، نویسنده علی پور حسینی.

د: کتاب روانشناسی دوران نوجوانی و جوانی شامل مروری برحالات روحی، ویژگی ها و ... نویسنده علی رضا صدیق پور.

در این زمینه کتاب بسیار است. می توان به کتاب های مخاطب شناسی و روانشناسی که با رویکرد اسلامی نوشته شده است مراجعه کرد. ضمنا می توانید از مدرسه مجازی بسیج استفاده کرد و از جزوات مخاطب شناسی و مشاوره ای که در دوره های شجره طیبه صالحین تدریس می شود استفاده کنید.

موفق و پیروز باشید.

۴. آیا در مباحث اخلاقی، استفاده از اشعار و ادبیات (نظیر آثار مولوی، سعدی، حافظ، نظامی و...) را در حلقه‌های نوجوانان (سوم راهنمایی تا دوم دبیرستان) مفید می‌دانید؟ می‌توانیم از داستانها و اشعار کهن ادبی در حلقه‌ها استفاده کنیم؟

استفاده از اشعار در مباحث اخلاقی برای جذاب سازی مطالب مناسب است لکن در استفاده از اشعار سطح متریان مهم است و اشعار باید متناسب با سطح آنها باشد و سعی شود اشعار با توضیح مناسب بیان شود. استفاده از عنصر قصه و داستان که در ادبیات ما به وفور یافت می‌شود به شرطی که به درستی تبیین شود و نتیجه‌گیری صحیح و مناسبی از طرح آنها شود از ابزارهای بسیار ضروری برای جا انداختن مطلب است البته این آثار نباید اصل در موضوعی که ارائه می‌شود قرار بگیرد. محوریت مباحث باید آموزه‌های دینی، قرآنی و روایات باشد و استفاده از شعر و ادبیات می‌بایست برای شیرین تر نمودن، جذاب تر کردن و جا انداختن مباحث باشد.

۵. با سلام میخواستم بدونم در حلقه‌های صالحین نوجوان، چه آموزش‌های مهارتی می‌شه به متریان ارائه داد؟ همیشه توضیح بدید و مثال بزنید؟

در حلقه نوجوانان برای متریان می‌توان در مورد مهارت‌های مطالعه و مهارت‌های کنترل غرائز صحبت کرد و در این موارد شما می‌توانید نیاز سنجی از اعضای حلقه کنید مثلاً یک سری مهارت‌های عام برای همه نیاز است مثل مهارت‌های دو ست یابی و لی برخی از مهارت‌ها را باید نسبت به نیاز اعضا بیان کنید مانند مهارت چگونه درس خواندن، طول روز را چگونه تقسیم و مدیریت زمان روزانه ای که در اختیار دارند (مثلاً بخشی به مطالعه درسی، بخشی غیر درسی، بخشی استراحت و تفریح و بازی و تلویزیون، بخشی به مسجد و برنامه‌های معنوی و بخشی به انجام امور خانه و مشارکت با سایر اعضای خانواده در کارهای خانه و...)، مهارت رفتار صحیح و درست با والدین، با دوستان، با همسایگان، با معلمین مدرسه، مهارت چگونگی مواجهه با منکراتی که در مدرسه و کوچه و خیابان یا در بین اقوام و دوستان بروز می‌کند، مهارت‌های ورزشی و هنری با توجه به استعداد و علاقه ای که فرد دارد و... با در نظر گرفتن همه مصالح و مفاسد آن برای فرد.

موفق و پیروز باشید.

۶. لطفاً بفرمایید در جواب نوجوان های از سن ۱۱ تا ۱۳ سال که سوال می کنند طرح صالحین چیه چه

جوابی باید بدهم؟ با تشکر

طرح صالحین یک نظام معرفتی و تربیتی است برای تربیت نیروی انسانی کارآمد و تربیت انسان های صالح و تربیت نیروهای صالح. متعهد و متخصص برای نظام جمهوری اسلامی است و کادرسازی برای نظام و انقلاب و در واقع هموار کردن مسیر ظهور امام عصر(عج) است.

پاسخ دادن به نوجوان حتماً نباید در قالب و نام و عنوان صالحین باشد. اینکه ما به مسجد بیاییم، در جلسات قرآن و نماز جماعت و ... شرکت کنیم، به مطالعه کتب مختلف بپردازیم. در برنامه های جمعی، اردویی و ورزشی شرکت کنیم و ... از ضرورت هایی است که برای جوان امروز ما باید تبیین شود و اصل اهمیت آن و ضرورت آن برای نوجوانان و جوانان جا بیفتد حال بهترین ظرفی که اکنون در پایگاه های بسیج مساجد برای پرداختن به این موضوعات ایجاد شده طرح صالحین است که همه ی اینها را در خود بستر سازی، ظرفیت سازی و جمع نموده است. موفق و پیروز باشید.

۷. مربی طرح صالحین چه ویژگی های باید داشته باشد؟

ویژگی های مربی:

الف) شرایط عمومی:

- معتقد به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران
- اعتقاد قلبی و عملی به ولایت مطلقه فقیه
- التزام عملی به دین مبین اسلام
- دارای انگیزه و علاقه لازم به منظور تربیت نیروی انسانی
- تأیید امنیتی مراجع ذیصلاح

ب) تربیتی:

- آشنا به مبانی و اصول تربیتی
- مسلط به روش های تربیتی
- داری قدرت تشخیص آسیب ها و آفت های تربیتی

ب) معرفتی

- آشنایی تفصیلی به مبانی و اصول تفکر اسلامی

ج) بصیرتی

- انقلابی و ولایی بودن
- قدرت تشخیص صحیح جریانات فکری، سیاسی و انقلابی
- حضور در صحنه جهت دفاع از آرمان‌های حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

د) مدیریتی و مهارتی

- سابقه کار تربیتی و گروه داری
- قدرت برقراری ارتباط و حرکت بخشی در مسائل تربیتی
- توان برنامه ریزی مدیریتی و نظارت بر سرگروه‌ها و گروه‌های تربیتی
- توانایی کادرسازی و پرورش کادر

ه) اجتماعی

- قدرت مخاطب شناسی
- قدرت اقناع
- فن بیان

و) علمی

- حداقل لیسانس یا سطح ۲ حوزه یا اشتغال به رسائل و مکاسب

علاوه بر مواردی که ذکر گردید آنچه که برای یک مربی در مجموعه ی صالحین بسیار مهم و ضروری است این است که کسی می تواند در این جایگاه خطیر قرار بگیرد که فردی خود ساخته (در حد بضاعت خودش)، اهل مراقبت از خود در رفتارهای اخلاقی و فردی و اجتماعی ، اخلاص در نیت و داشتن هدف و عزمی راسخ در انجام این ماموریت الهی بزرگ باشد، معلمی و تربیت انسانها شغل انبیاست و افراد، با این نگاه به این ماموریت الهی باید بنگرند و سختیهای این راه را بجان و دل بپذیرند. موفق و پیروز باشید.

۸. برای تقویت اراده و اعتماد به نفس چه راهکارهایی پیشنهاد میکنید؟

راهکارهایی جهت تقویت اعتماد به نفس:

۱. قبل از هر چیز شناخت خود را از توانمندی‌ها و نقاط قوت و خصوصیات مثبت خویش گسترش دهید و در نتیجه خود را مثبت ارزیابی کنید.
 ۲. به تجربه‌های تلخ و شکست‌های گذشته و نیز احساسات و تخیلات منفی درباره خود نیندیشید و بکوشید آنها را از فضای ذهنتان بیرون بریزید.
 ۳. در انتخاب دوستان، هم‌درسی‌ها و هم‌اتاقی‌های خود دقت کنید. بکوشید با افراد با نشاط و اجتماعی بیشتر رفت‌وآمد کرده و از نحوه برخورد و روابط اجتماعی آنها الگو بگیرید.
 ۴. اگر در ابتدا دچار اضطراب شدید، نباید نگران شوید؛ تا به زمین نخوردید راه رفتن را نمی‌آموزید.
 ۵. در محیط‌های دوستانه بیشتر صحبت کنید.
 ۶. اگر وارد محیط جدیدی شدید سعی کنید به آداب و رسوم آن آشنا شوید، ولی محکوم آن نشوید.
 ۷. مسئولیت‌پذیری در اجتماع را در کارهای کوچک و کوتاه‌مدت آغاز و تمرین کنید.
 ۸. همواره به خداوند توکل داشته باشید و همراهی او را با خود احساس کنید؛ «هو معکم اینما کنتم؛ او با شماست هر جا که باشید» و آینده خوبی را برای خود ترسیم کنید.
- ریشه‌های ضعف اراده و اعتماد به نفس نیز باید مو شکافی و بررسی شود که علت آن در افراد مختلف فرق میکند و متفاوت است و می‌بایست علت ضعف اراده و اعتماد به نفس در فرد شناسایی شود و متناسب با آن به رفع علت یا علت‌ها پرداخت به عنوان مثال نوع تربیت فرد توسط والدین می‌تواند یکی از علتها باشد

۹. پسر نوجوان ۱۵ ساله ای با یکی از دوستانش قهر کرده، به دلیل عدم هماهنگی با هم در فعالیت و

مسئولیتی که در گروه داشتند. چطور کمک شوند؟ و او را سا سا بچه وقتی قهر کند چه واکنشی باید

نسبت به او شود؟

ابتدا باید موردی که باعث اختلاف آن‌ها شده است را پیدا کنیم و سعی کنیم با مشخص کردن وظایف هر یک از تداخلی که موجب این اختلاف شده جلوگیری کنیم بعد از آن سعی کنیم در مواردی که علت اختلافات لجبازی و هوای نفس است با تذکر دادن به مضر بودن این عادات منفی، سعی در برحذر داشتن آنها از اینگونه رفتارها کنیم.

قهر کردن بین افرادی که دلبستگی عاطفی به هم دارند، مرز صمیمیت را خدشه دار می کند اما اینگونه قهر علت های مختلفی دارد و یکی از شایع ترین علت های آن برآوردن خواسته هاست. و چنانچه واکنش مناسبی به این فرد نشان داده نشود. این کار برای او عادت می شود.

در برخورد با این عادات منفی می توان از چند روش مانند مدت زمان سکوت، محرومیت از امتیازها و نادیده گرفتن استفاده کرد که در برخورد با قهر بهترین روش، همین نادیده گرفتن است.

روایتی که در این زمینه (قهر بین دو مسلمان) وجود دارد نیز می تواند به اصلاح این موضوع کمک نماید. داوری سرگروه در اختلافی که ایجاد شده و قضاوت عادلانه بین این دو فرد و در نهایت آشتی دادن آنها توسط سر گروه با پذیرش اشکال فرد خاطی و عذر خواهی از طرف دیگر و البته تواضع و گذشت طرف دیگر به حل موضوع کمک می کند. موفق و پیروز باشید.

۱۰. موانع و مشکلات اجرایی شدن حلقه های صالحین بسیج فرهنگیان در هریک از زمینه های

زیرچینست.

۱- زمان و مکان

۲- محتوای مورد بحث در جلسات

پاسخ: باسلام خدمت شما پرسشگر محترم

۱- زمان و مکان اقتضایی است و بستگی به شرایط محیط کار خود دارد و می شود به صورت توافقی با اعضا برگزار شود و در اداره سعی شود مدت زمان جلسات کوتاه باشد و با هماهنگی مسئول اداره باشد.

و اگر در اداره فرصت فراهم نشد می شود جلسات را در خارج اداره مثلا مسجد یا در یک اردوی تفریحی یا اگر شرایطش فراهم شد در منزل افراد برگزار شود. و این بستگی به نوع ارتباط شما با متریبان دارد.

۲- محتوا هم بستگی به مخاطبان شما دارد و با آنها مشورت کنید و موضوعاتی که آنها را جذب می کند و از حیث معنوی و اخلاقی هم برای آنها تاثیرگذار باشد و انتخاب محتوا هم بستگی به سطح مخاطبین و علاقه ی آنها دارد.

برای محتوا هم می توانید از کتب شهید مطهری و کتب شهید دستغیب و کتب تفسیری، تربیتی و تفسیر موضوعی استفاده کنید.